

Nummar 14.
17ad jakkegærde.

Korsfjord'ast:
30ad JULI 1915.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Varalaš aigek.

(Lasse oudeb nummari).

Dak guokte testamenta čalaga čajetet čielggaset, atte Jesus læ gæidno audogasvutti buok sieloidi. I læk guttege æra namma addujuvvum ædnam ala ærebggo Jesus, gutte ječas addi varra oaffaren Golgata dieva alde buok mailme suddoid oudast. Daid čallag sanid lebbijik Ibmel manak ouddan nuftgo vuonces maidai lebbe su soajaides. Nuft cælkka apostal Paulus: Moft su ala osko ærebggo guttege læ, gi sarned, osko boatta gulu bokte, mutto gullu boatta Ibmel sane bokte.

Rakis usteb, ale hilgo goassege Jesus bovddim jiena, ja ale buoššod vaimod, go su varra evangeliium sarneduvvu kristalažaid njalme bokte! Gutte osko ja oamasta su varra oaffar aldisis bestjubmen. sust læ suddoi andagassi addjubme, ællem ja audogasvuotta, ja son oamasta Bassevuoina vaimostes, gutte duodašta min vuoinain, atte mi læp Ibmel manak. Nuftgo apostal Johannes cælkka: „Ibmel Vuoina duodašta min vuoinain, atte mi læp Ibmel manak.“

Rakis usteb, ale vašot ja hilgo goassege kristalažaid! Jos don dam dagak, de don hilgok Jesus maid. Gula usteb, go Saulus læi matkušamen Damaskusi doarradallam varas Jesusa mattajegjid, de birra bairtjuuvvui son ovtain čuovggasin, ja Jesus ješ sarnoi almest vuolas sudnji: Saul! Saul!

manne doarradalak don mu? I son sarnom: Manne doarradalak mu mattajegjid; mutto son celki naft: manne doarradalak don mu? Dast mi čielggaset arvvedep, atte gutte doarradalla ja hilggo Ibmel manaid, son doarradalla ja hilggo Jesus ječas.

Barggop ustebak, vagjoleket čuovggas siste dam bale go čuovgas læ gavdnamest, gal soaitta farga dat aigge boattet, atte son rotte erit su čuovgas min lutte, jos mi su hilggop, de boatta sævnjadvuotta ja hævvanæbme. Gula Jusus sanid Judalažaidi, maid son celki sigjidi: „Gæča din dallo digjidi avdden guddujuvvu.“ Ja buok læ ollašuvvam sin ala, dainago si hilggo čuovggasa, nuft læ sin dallo šaddam avddenen sikke rumašlažat ja vuoinalažat. Si læk gukka aige læmaš gollgosis birra mailme — rumašlažat, ja vuoinalažat læ fastain sin vaimo læmaš ja læ ain sævnjadvuodast ja agalaš hævvanæme siste. Dastgo i Ibmel rangaš maidege nuft garra-set ærebggo dam, go su armo evangeliium hilggojuvvu.

Dast loapatam daid sargastagaid ja cælkam vaimolaš dærvuodaid buok kristalaš vieljaidi ja oabbaidi, gudek dollek „Nuorttanaste.“

Laggovuonast, 11. juli 1915.

Johannes Samuelsen.

Manne jugak don?

Jos jerrujuvvu olbmust: Manne jukka son? de satta vasteduvvut: Šaddam varas likkolebbun,

friabun, aibmo šadda alebun su birra — — —.

Jugišvuoda ilo sagjai ouddan divvo apostal dam: „Devddujuvvujeket Vuoinain.“ Dat adda dam aleb alme, dat adda dam ilo, mast olmuš i goassege dolka, dam ilo mi bista agalažat.

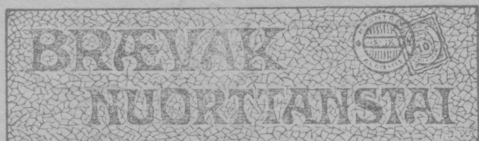
Mutto ærak vastedek: Mi jukkap, damditi go mi jukkambævddest dæivvap olbmuid, gæiguim mi sattep sarnot ja illodet ovtast.

Jukkambævddest loakta dat geppis sardnom ja buttesmættom illo burist. Mutto dak olbmuk, gæk læk devddujuvvum Vuoinain. „sardnuk gutteguimidasasek salmaiguim ja gitoslavllaguim ja lavlloet ja dukkoraddat Hærra oudast.“ Si čoagganek dam birra, mi adda ællemi fanu ja gievrravuoda ja illoda singuim, gæina læ sæmma alla albme ja sæmma doavvo boatte čuvvggis aige harrai. Mæralašvuotta satta læt buorre, mutto darbašuvvu maidai juoga æra. Dat darbašuvvu dat riftes særvvevuoda miella ja dat riftes viellja miella.

Olmuš satta oažžot gačaldakki: „Manne jugak don?“ goalmaš vastadusa: „Damditi go ællem læ nuft sævnjad ja lossad — mi occup jedditusa ja vajaldattujume!“

„Cækket alelassi Ibmeli ja Aččai gitosa buok dingaid oudast min Hærramek Jesus Kristus nammi,“ cælkka Paulus. Gost Kristus osko gavdnu vaimoin, dobbe æppadus i mate valddet bagjelgieda, dobbe olmuš i darbaš dam, mi ovtta oanekaš aige satta jaskodattet bakčasa. Dast diettep mi, atte buok saddijuuvvu dam almalas Aččest dævddem varas Vuoinain.

Dænodakvuonast.

Bivdam saje min rakis Nuorttanastai dai sanidi.

Olbmuk ellek dærvvam dabe. Dal læ gollam gukkis aigge dam rajest go mon mañemuš bræva læm čallam Nuorttanastai, im obba muitege šat, man gukka læš dam rajest. Gal aigge manna jottelet ja jabmem lakkana farga. Dam gal diettep, atte jamolažak læk buokak; mutto æp dade æmbo diede gal. Dam æp diede, goas Hærra ravgad min erit dabe dam morašlægest. Vare lifčimek buokak garvvasak su ouddi loaidastet, goas Hærra ravkka min erit.

Gal soames nuorakaš bœttatalla dam mailbmai ain. Vuoi, allet rakis nuorak gæča dam mailmalaš čabbesvutti, di massebetet dam buoremusa! Muitek boares sarnedegji ravvagid, allet duolma daid julgidædek vuollai!

Gal dabege nuorak uccan jurddelek sielosek ala. Oavddo læ akked ællet dai nuorai gaskast. Vanhemak savvek ja rokkadallek manaidæsek oudast Ibmel aččai. Gula vanhemič njuoras rokkusi! Ja farga læ bæive loappa lakka, farga boatta Jesus viežžat moarsis erit dabe dam moraš mailmest, gost Ibmel manain læ hædek ja vaiddalousak. Viellja vaiddal vielljasis hædes ja oabba oabbasis, ja nuft jeddijek gutteguoimesek ja daina lagin bissok buok ovtast. Vaiko læžžap mi dat mañemuš olbmuk, gæk galgap oaidnet dai fastevuodai maid birra Jesus læ čelkkam — mañemuš aige mærkaid.

Vare buok nuorak lifči dalle osko siste, de lifči havske oaidnet dai dobbe alme garddemest. Loapadassi ollo dærvuodak buok Ibmel valljejuvvumidi gukken ja lakka. De ællet dærvvam dam Israel baiman Hærra Jesus haldoi ja rokkadallet mu oudast!

A. K. G.

Hr. redaktøra!

Dal bivdam saje „Nuorttanastai“ ja aigom vebaš haladet dingum di Dæno værrolivned olbmak, gudek čokkabetet værrolivnegest, epet daide di dovddat dalaš mu dilalašvuoda buokak. Moai ledne guokte boares buocce olbmu. Must læmaš buoccuvuotta juo bagjel jage, ja ješ maidai læm buocagoattam juovlai aige. Im oaine ovtage dærvvas bæive. Im sate maidege barggat. Dal læ juo juli manno, im læk vela fidnam bivddosajest, ige læk obba doaivogve. Moadde mano læm gæččalam luosa bivddet, mutto ferttijim damge hættet, go im šat sattam. Ja daddeke višaidek mu ala nuft ollo væro bigjat — vidadlokai kruvna — ovta boares buocce olbmu ala.

Dat boatta dast, go olbmuš læ nuorra ja dærvvas, de i muite, atte dærvvasvuotta læ dat stuoramus addaldak Ibmelest aigalažat. Dalle læ olmuš arvok, virkkoi ja riggis; mutto go dat nokka, dalle nokka buok. Æi oidnu šat olbmukge æige ustebakge æce šat. De læ jæraldak, gost galgga rutta boattet mudnji? Gi galgga mu biebmatt, daida Dæno vaivaškassa, mi gongga guorosvuodast, dego guoros farpal daihe Dæno girkkobiello. Im diede goabban læžža dat digjidi, gudnen vai hæpaden.

Must læ okta nuorra baččegussa — ovta have guoddam — vuovddet, gutte ostiš.

Dærvuodak must buok blađe doalledi gukken ja lakka; mutto erinoamačēt Dorskašvuona fulkidi, ja gudek assabetet daina birrasin.

P. M. Vestertanast.

Ædnambruvka.

Čali jotteapatægje Kulsland.

Norga lavdnjemuoldda-barggo

læ sikke fabrikalažat ja maidai daid ænkalažat dalobuigid lutte valddam ilolaš ouddanæme dai mañemuš guoktelok' jage. Dat darolaš jægge-særvve bajasčuvge, atte go 1900 dušše legje 15 lavdnjemuoldda-fabrikak, mak jakkasazat bargge 80,000 ballo, gavn-

nujek dal 60 stuorab fabrikak, mak jakkasazat fabrikerijek 300,000 ballo — 50—60 kilosažak — vuovddem varas. Smaveb asatusak — lavdnjemuolddasærvvek læ arvo mielde 300. Dak barggek daihe rakadet arvo mielde 300,000 kubikmeter lavdnjemuolda — 50—70 kilosažaid — ænaš ječasek adnu. Dat satta nabbo rekenastut oktibuok 6—700,000 ballo lavdnjemuoldda. Dasa boatta dat lavdnjemuoldda, mi barggujuvvu dalobuigin duobbe dabe rika mietta. Dam ædnagvuoda mi æp die de, mutto dat salta læt buristlika ollo.

Fabrikak rekenastek kr. 1,70 ballost fria dolvvjuvvum lagamuš jernbanestationai. Lavdnjemuolda særvvek, mak æi presse lavdnjemuolda ja dušše fievrædek oaneb matkid, haket halbabut. Dalobuigek, mak ječa barggek sin lavdnjemuoldasek, sigjidi maksa dat dušše ječasek bargo.

Mi aiggop mañnel gæčadet, atte dat barggo gannata hui burist, ja atte lavdnjemuoldda læ okta daina vigtigemus vejolašvuodain ædnambruvkai ja dam oudanæbmai.

*

Lavdnjemuolda dærvvaslaš mavsolašvuotta.

Si gudek læk alggam adnet lavdnjemuolda navetin ja staljain, dittek man dat læ huorre goikesen doallat ja lieggas omidi, ja moft aibmo navetest, mi ouddal læi bačča ja dærvvasmættom, dal anededin lavdnjemuolda, læ šaddam buttes ja goikes. Lavdnjemuoldda i bajasgæse dušše laktas, mutto maidai æra baččadvuodaid.

Buokak dittek, atte aive buttesaimost matta okta ælle hægalaš doallat ječas buttesen ja dærvvasen, ja aivestassi dat dærvvas gussa daihe savca matta juksat alla mielkaivuoda.

Navetin, gost i adnu lavdnjemuoldda, šadda aibmo buttesmættom, d. d. c. dievva mirkolaš sistdoallegassin, mak lettijek hæga-fungsjonierim, lossodek miela ja uccudek borramlusto omin. Dam dilalašvuoda vuolde čuovvo davalazažat, atte omin uccana mielkke, bierggo ja ullu.

Ja olbmuk, mak galggek stellet gusa! I imaš, atte navetstellig daggar dilalašvuoda vuolde, šadda doaimatuv-

vut dievasmættomet ja stuora gærgadvuodain. Navetbiga i læk æmbo go olmuš songe. Son datto nuft oanekaš aige go vejolaš læt dam haiso aimo siste. Oamek šaddek funet dikšojuvvut, omid avkke uccan — tapa šadda bonde. I obba imaš, atte nuft harvvak dal dattok stellet gusa. Sivva ovta oasest læ bonde ječas.

Lavdnjemuolda sæstevašvuoda mavsolašvuotta.

Lavdnjemuoldda vilggis-sammalest læ dat dievaslemus botkotam gaskaobme mi gavdnuš. Dat bajasnjamma 10—16 gærde su ječas dæddo laktasin. Bajasnjamman fabmo boatta muolda goikisvuodast, manditi dat diedostge bagjana. Erinoamaš buorre lavdnjemuoldda sistisdoalla gidda 18 % čace, go dat læ čuppujuvvum ja goikkaduvvum nuftgo lavdnje. Harvejuvvum muoldda læ vaddes šaddat nuft goikes, ja dat bajasnjamman davalazat dušše bæle duom ektoi. Dat boatta dast. man ollo dat læ muoldaluvvam. Mađe æmbo dat læ muoldaluvvam, dađe uceb bajasnjamman fabmo. Sæstevašvuoda dafhost juksujuvvujek golbma avkalašvuoda daina atte riftes lavdnjemuoldda adnujuvvu:

Vuost satta dam bokte čokkijuvvut buok govddo gilva, mi muddoi dušša, ja mast læ mæsta moaddegærdaš nuft stuora mavsolašvuotta go mukkest.

Lavdnjemuoldda varjal gilvvaga massemet su famos ja varjala dam juokke lakai buoremusat. Buok mavsolaš stoffak šaddek æmbo gæppas buorranet ja dugjujek jottelet. (Mon oaiveldam gilva gællarest daihe viesost).

Lavdnjemuolddast sægotuvvum gilva læ gæppadeppo cuovkkanet ja dat riggoda ædnama, erinoamačæt saddo — daihe lairaædnam. maina læ muoldda sistdoallo, mi fast laseta ædnama gilvadoalle ja čacedoalle famo. (Lasetuvvu).

I læk buorre læt redaktøra.

Redaktøra fidno min aige læ okta vaddes fidno. Redaktøra læ dego stuoradiggeolbmak, æi si læk buokaid miela mielde oktage. Okta savva duoggar bitta sisa blađđai ja nubbe fast mi su milli liko, ja jos guktoi bittai

Guovddagæino samek

bottek olgus lavvočoaaggalmasast, maid sardnejotte Furevika læ doailam duoddarest.

Guovddagæino samek læk buok višsalemusak „Nuorttanaste“ doailat. Nuft læ Guovddagæinost ja Macest dal 80 doallek. Maidai olgœdnam samin læk ænaš oasse Guovddagæino samek, mak dollek „Nuorttanaste.“

valdda de šadda naggo dai čalli gaski ja gal de i vaillo stoffa blađđai, ja dat gutte fertte dam naggo orostet, læ redaktøra ješ, gutte saje addi algost. De maŋašassi ašše gačča redaktøra ala. Nuft oidnu davja darogiel blađin mannamen, ja manga darogiel blađe redaktøra læ dam jagege šaddam vela laga aše vuollai, go læ saje addam heivemttom bittaidi, maid fast gudneangeres olbmuk læk alggam occatallat.

Maidai dam blađe redaktøra dovdda dam sæmma, atte i læk buok aigid buorre læt buokaid miela mielde. Manga have fertte son čokkat gietta gallo vuostai ja smierrat, maid son galgga dakkat dai ædnag čallagiuim, mak bottek ja lossa mielain fertte son muttom brævaid diktet orrot sisavalddemest blađđai. Farga læ naggo oskočærdaid birra, maid muttom čallek æi ječage adde buok aigid, farga duom ja dam gudne ala čuoce čala, mi maidai i læk avken daihe buristsivdnadusan.

Okta redaktøra fertte læt okta daggar olbmuin gutte dietta maid son dakka ja gutte gierdda gittos ja laitutus.

Stuora buollem Altast.

Bossegoppest læmaš gieskad stuora buollem. 11 viste læ buollam. Vahag læ 125,000 kruvna. Jos soaldakvæka Altengærdast i læm boattet časkadam vækken, de læi obba Bossegoppe buollek, go bieggæ læi.

Dolla bæσαι luovos Kjelsberga garddemest ovta parafin vuoššamaparata gæčeld.

Streika Girkkonjargast.

500 bargge streikejek Girkkonjargast damditi go okta bargge eritbijatalai fuolatesvuoda diti. Læ gal oktavuotta!

Rektor Qvigstad Tromsast

læ jottemen studerim tuvra Samečædnam vuonain.

Bakka gæsse.

Suoidnešaddo, mi læi alggam nuft burist, šadda dal orostet dam bagjelmæralaš goikke baka diti ja lagjo fertte algget dallanaga ouddalgo gieddek bullek.

Kistrandast

læ boeccidam bahas sivit davdda. Amtaspire doavter læ dokko mannam.

Ednag stuoradiggeolbmak

oidnujek eritælkkenen sin ammatasek boatte valgi.

Væsta-Sameædnam stuoradiggeolmai i oidnu gal eritælkkenen ja mon jakam, atte mi berrip stemmit su ala damge valgast; dastgo son læ mangan dinga oudedam stuoradiggest dam 3 jage sisa, mak læk jorram Sameædnami buorren, erinoamaçet bagjeædnamidi.

A. O. K.

Tyfus Mehammanest.

Mehammanest læ alggam bahas tyfus davdda. Moaddes læk juo jabmam. Gæidnabarggo læ fertim orostattuvvut. Damragjai 25 fattitallam.

Okta jakke dam 23 juli læi,

go Østerrika-Ungarn geiggi Serbiai dam soatte çallaga, mi buyteti mailme soaçe.

Sokkar ja maksimalhaddek.

Provianteringskommission læ dal bigjam çuovvovaš maksimalhaddi sokkari: Oktagros: Farin 56 evre kilo, crushed 60, rafinade tablettak ja topasokkar 62 evre. Detalj 62, 66 ja 68 evre.

Kommissiona læ sisaoastam arvo mielde 15,000 tons sokkar Ruotarikast — 6 miljon kruvna oudast.

95 nøytrale skipa billašuvvam.

Englanda finansesekretæra diedeta, atte 95 nøytralaskipa læ dam ragjai billašuvvam tuiska minain ja tuiska soatteskipain. — Ja Norga i læk ucemusat dæivatallan.

Englandi ruoša moniguim.

Nordenfjeldske lastadampa »Nidelven« læ gieskad mannam Englandi monnelastain Arkangelest.

Vuoivashadde

Sameædnam læ dal allanam dam gullamættos allahaddai 72 evre litar. Ja ain gilvotallek vuoivas oastek.

Goikkeguolle hadde læ dal juo bagjel ovta kruvna kilost. Gal dal juo gannata læt fiskar.

Jos ik

læš vela dinggum »Nuorttanaste« dam 2be jakkebællai, daihe maidai vajaldattam maksemest, de læ vela aigge; mutto ale fal mañed.

Sadde dallanaga 50 evre ja blaðde læ du. Oðda abonnentak ožžok mannam jagaš juovllanummar ja vassam jakkebæle nummari nuftguka go oplaga bista.

Mailme-soatte.**Tuiskalaš læ birggemættos.****Ruoša oazžo sælggai.**

Tuiskalažak læk vuoittam obba Polen. Okta olles ruoša arme duššaduvvum. Nordfrontast læ valddum 27,000 ruoša fangan gaskal Njemen ja Weichset 41,000 ja maddemuš Polast 50,000 — oktibuok 118,000 fanga. I oru læme buorre rušši ja dat lagamuš boatte aigge almostatta færa maid. Æreb dam 118,000 læ vel tuiskalaš gieskad valddam 6,000 fangan østfrontast. Tuiskalaš lakana jernbanelinja Warschau — Petrograd, ruoša oaivvegavpuga. Tuiskalažaid fabmo oro læme doagjemættos.

Maidai Østerrikalažak vuittek ruošain; mutto Italialažak læk valddam 1500 østerrikalaža fangan.

Tuiskalaš ain sadde soames rafhalaš ædnam, maid særvest maidai daça skipa bodnai.

Tuiskalaš rakada ječas ain buorebut aimosoattai. —

Amerika ja Tuiskalanda gaskavuotta i læk vela çielggam riftes lakai

Issoras likkotesvuotta

læ datatuvvam Chicagost daggobokte, atte okta dædno-dampa »Eastland« læ gobmanam ja 1200 olbmdu dušše. Dilalašvuotta læi hirbmadlaš ja nissoni hætte-çuorvvomjiedna havkaduvvui çacest. 500 lika læ juo gadnum. Dampa alde legje oktibuok 2500 olbmuk, ja likkotesvuotta datatuvvai 6 minutast. Dampa gobmani go ila ollo olbmuk manne nubbe bællai. Kaptæina ja vuostasstivramanne læba arresterijuvvum.

Girkkonjarga streika

læ nokkam ja barggo fast alggam.

Stuora streika Ruosaædnam.

11,000 bargge statverkstedain læ hættam barggamest Petrogradast.

Frankrika

soatte olgusgoluk læ dal 70 miljon francs bæivvasažat. Okta fransklaš læ rekenastam, atte 1 august, jage mañel go Tuiskalanda diedeti Ruosaædnami soaçe, læ soatte maksam daid soattefievredægge famoidi uccemusat çuoðe ja vittagavcaklokkai milliarder francs.

Diedatusak!**Vuoleduvvum haddai.**

A. Larsen samegiel muittalus girje »Bæivve-Algo« vuvdduvvum dal 80 ørai, porto 5 ora. Min kommissionærak, bigjek dam muittui.

Girje satta dinguvvut mu bokte

A. Larsen,

Repparfjord, Finmarken.

Oðda girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDO BIRRA.« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga gova, mast maidai min mišson bargid govak, maid særvest maidai Lunja rokke ja »Nuorttanaste« redaktora govva. Dat darogiel girje muittala Same mišson bargo birra Sameædnamest algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sadiduvvum. — Daggar dinggum-brævak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja çale:

Nuorttanaste ekspedition,

Korsfjorden, Altenfjord.

Guovddagæino skuvlaruta.

Çakçaskuvla algga vuostarga 20. september 1915.

Bagjesamiskuvla daihe dalve-skuvla algga vuostarga 3ad januar 1916

Vanhemak berrijek jeça diettet ja muitost adnet manai age. Dat i læk mikkege vuttivaldetatte ašid atte si æi diede lægo manak skuvlagædnegasak. Juokke manna læ skuvlagædnegas go læ dævddam 8 jage. Ja dat læ vanhemid gædnegasvuotta diettet goas manna læ skuvlagædnegas.

*

Skuvlaolbma Aarseth forslaga mielde læ skuvlastivra valddam çuovvovaš ovtaradalaš mærradusa:

Boatte aigest aiggo skuvlastivra sakkotet 1 kruvnain juokke bæivvai juokke manast mi skuvla mañeda. Dat maksa hælbbadumid gidda 10 bæivvai.

Guovddagæino skuvlastivrast, ²⁵/₅—15.

Jacobsen,
formand.

Prenttejavvum »Nuorttanaste« prenttimrakkanusast Korsfjord'ast